

[Godskesen.]

Jeg ved, er Forholdet det, at hvis Ejendommen er saadan noget som 100 000 Kr. værd, saa vil han i Gebyrer og Stempel spare op imod halvandet Tusind Kroner ved at overtage Ejendommen paa denne Maade i Stedet for at tage Hammerslag, og det kan da med en vis Rimelighed siges, at naar Lovgivningsmagten viser slige Panthavere en saa betydelig Imødekommenhed, kan man ogsaa forlange noget for noget og underkaste dem saadanne Regler, som her er Tale om. Hvis han derimod tager Hammerslag paa Ejendommen, saa gaar han den samme Vej, som alle andre skulde gaa, han forlanger ikke andet og mere, end enhver anden kunde have forlangt, og derfor vil det fremtræde som noget særlig urimeligt i dette Tilfælde, at man stiller ham saaledes, at han eventuelt kan være udsat for ikke at faa Dækning for sin hele Fordring, skønt det var økonomisk muligt.

Der er ogsaa en anden praktisk Betragtning, som kunde føre til at gøre en Forskel her. Det, som man særlig er bange for i Praksis, er vel — jeg tror ogsaa, den højtærede Minister fremhævede det ved første Behandling —, at Panthaveren kan overtage sit Pant paa en Tid, da man ikke regner med, at den personlige Fordring er noget ved, men senere viser det sig alligevel, fordi Skyldneren kommer økonomisk til Kræfter, at Fordringen kan blive noget, ja, maaske endogsaa meget værd. Saa vil der være noget urimeligt i, at han saaledes kan faa noget ud af en Fordring, som antoges ikke at være noget værd. Men hvis man nu gik den Vej, at han kun var underkastet Lovforslagets Regler, hvis han overtog Ejendommen ifølge Udlæg, ikke derimod, hvis han overtog den ifølge Hammerslag, vilde Følgen blive, at hvis han vil tage Ejendommen ifølge Hammerslag, maa han betale for det, saa maa han udrede disse halvandet Tusind Kroner mere end en Udlægshaver, og da har han altsaa vist, at den personlige Fordring ikke for ham er noget, der i Øjeblikket er ligegyldigt, saaledes at det bliver en Appelsin, der falder ned i hans Turban, hvis han senere faar noget ud af Fordringen. Han har vist, at han allerede, da Auktionen fandt Sted, lagde nogen Vægt paa den personlige Fordring og har villet bringe et Offer for at bevare den. Jeg synes, at denne praktiske Betragtning naturligt maa føre til, at man gør en Forskel mellem den, der overtager Ejendommen ifølge Udlæg, og den, der tager Hammerslag, ligesom en anden kunde have gjort det.

Jeg har forsøgt at faa disse Tanker gennemført i Udvalget, men skønt jeg tror at turde sige, at man ikke savnede Forstaaelse for mine Argumenter, har man dog ikke ment at kunne gaa med til denne Begrænsning. Jeg vil derfor sammen med min Meningsfælle i Udvalget ikke kunne anbefale at stemme for Lovforslaget, men da vi — jeg gentager det — erkender og paaskønner den Tanke, som ligger bag dette Lovforslag, vil vi heller ikke stemme imod. Jeg anbefaler ærede Meningsfæller at afholde sig fra at stemme.

Justitsministeren (Zahle): Jeg beklager naturligvis, at det ærede 16de tingvalgte Medlem (Godskesen) ikke vil anbefale at stemme for Lovforslaget, saa meget mere som jeg mener, at dette skyldes en Tankegang, der ikke er rigtig. Pantet, som er stillet, er stillet til Sikkerhed for Fordringen, men Hensigten er ikke, at Panthaveren under nogen som helst Omstændigheder skal kunne faa mere end fuld Dækning for sit Tilgodehavende. Under ingen Omstændigheder er det berettiget, at Panthaveren faar mere end sit Tilgodehavende. Han bør aldrig kunne faa to Gange Betaling eller blot delvis Betaling ud over, hvad han har til gode. Men det vil han i visse Tilfælde lige saa godt kunne faa, naar der er givet Hammerslag, som naar han lader sig Ejendommen udlægge som ufyldstgjort Panthaver. Det er rigtigt, at der er højere Gebyr, hvis Kreditor tager Hammerslag, end hvis han lader sig Ejendommen udlægge som ufyldstgjort Panthaver. Loven foreskriver for Hammerslag 2 pCt. af de første 2 000 Kr.s Værdi, $1\frac{1}{2}$ pCt. af den følgende Værdi op til 6 000 Kr., 1 pCt. af den følgende Værdi til 60 000 Kr. og $\frac{1}{2}$ pCt. af Resten, alt sammen med et Tillæg af 20 pCt. i Gebyr. Det kan naturligvis løbe op til noget, naar der er Tale om en Ejendom af høj Værdi. Naar Ejendommen er paa 100 000 Kr.s Værdi, vil det blive ca. 1 000 Kr., medens der kun erlægges 5 Kr. 40 Ø., naar vedkommende har ladet sig Ejendommen udlægge som ufyldstgjort Panthaver. Men hvis en Pantekreditor kan tænke sig, at han kan faa mange Tusind Kroner ud af Ejendommen ud over, hvad han har til gode, ved at tage Hammerslag paa Auktion og blive Ejer af Ejendommen for højeste Auktionsbud, lader han sig naturligvis ikke tilbageholde, fordi han skal betale et stort Gebyr.

Lad os tage et Eksempel, lad os sige, at en Landbrugsejendom nylig var 150 000 Kr. værd, den er prioriteret med et Kreditforeningslaan paa 70 000 Kr., og en privat